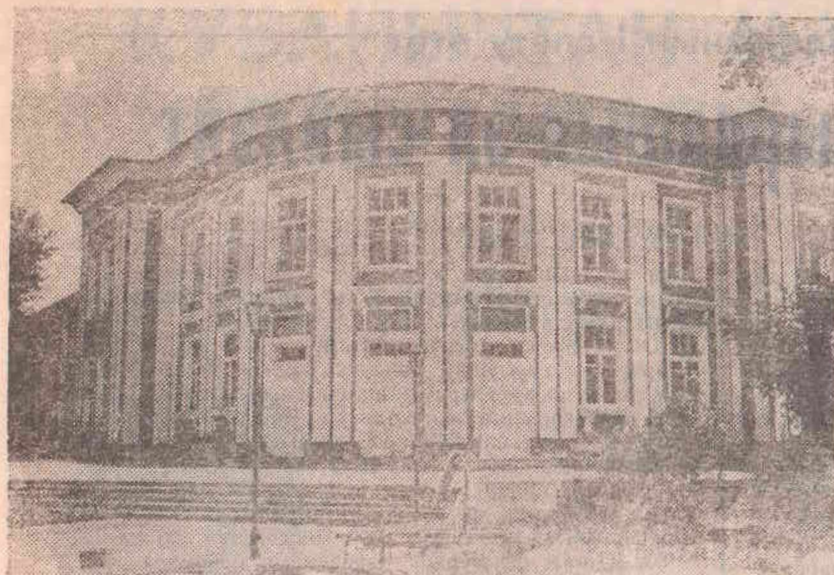

1951-ЖЫЛ

ЮБИЛЕЙ десе эле, кээ бир атуулдар бейчеки ысырапкорчулуктун «көркөм фильмин» көз алдына элестетип, «ушунун кимге кереги бар эле» деген кыязда зээни кейип, ачууланат экен. Чын, айрым салтанаттардын мазмуну тар чөйрөнүн гана субьективдүү мүдөөсүн турмушка ашыруунун көксөгөндүктөн замандга, коомдук турмушка, керек болсо жеке өздөрүнө да опол тоодой зыян алып келген учурлар болбой койгон жок. Бирок, ОшМУнун сыймыктуу «50 жылдык» кутман курагына багышталган ,маарекени жогорудагыдай позицияда баалай турган болсок, тарых алдында зилдей күнөөгө кабыларыбыз айдан ачык. Анткени, илим-билимдин ар кайсы уясы, айрыкча өлкөбүздүн экинчи борбору болгон Ош калаасындагы ЖОЖдордун авангарды—Ош мамлекеттик университети эң ыйык жана касиеттүү. Ичи тар көрөалбастар «окуу жай эмнеси менен касиеттүү болмок эле?» деген маанидеги куйту суроосун узатары толук ыктымал. Так ошондуктан төмөнкүлөрдү санап өтүү артыкбаш болбос: Аруулукка тынымсыз умтулушуп, калың журт алдындагы нукура милдетин, тарыхый миссиясын кынтыксыз аткарып жаткандыгы үчүн ОшМУ ыйык! Масштабы, максаты жана озуйпасы жагынан ОшМУ өлкөбүздөгү ЖОЖдордун көч башында бараткан илим-билимдин флагманы болгондугу үчүн ыйык! Түштүк калкынын билим деңгээлин бийиктетип, маданияттагы жана илимдеги дараметин чыңдалтып, жаңы багыттарды, инновациялык процесстерди адаптациялап тургандыгы үчүн ОшМУ ыйык! Эң соңку маалымат жана технологиянын акыркы муундагы үлгүлөрүн жалпы элге жайылтып келгендиги үчүн ОшМУ ыйык! Мына ушундай критерийлердин алкагында алып караганда ОшМУнун дарегине багышталган сый-урматтын салмагына сан жетпейт. «Университетке таазим» этүүчүлөрдүн эсеби миндеп саналат...

Маселенин төкетерин айтканда, окуу жайдын бүгүнкүгө чейинки жана мындан аркы стабилдүү өнүгүүсүн таразалаган, түбөлүккө «тирүү» бойдон калууга акысы бар элүү жыл аралыгындагы опуртал

луу окуя катары бааланган.

1955—56-окуу жылынын башында 7 жылдык жана орто мектептерде физика, математика, орус тили, чет тили жана дене тарбия мугалимдери жетишпей, ал эми тарых, география, кыргыз тили жана адабияты мугалимдери) конкуренцияга кабылган. Кадрларды даярдоодогу мындай диспропорция катуу сынга алынып, жыйынтыгында Ош пединститутуна физика-математика, орус тил, адабияты жана чет тилдер факультеттерине абитуриенттер көбүрөөк кабыл алынган.

1957-жылдын 1-майынан тартып «За учительские кадры» деген газета жарыкка чыгып, институттун окуу-тарбия жаатындагы эң соңку маалыматтарды жарыялап турган. Бул басылмада студенттердин комсомолдук, профсоюздук иш аракеттерин, маданий турмушун, көркөм-чыгармачылык жана спорттук демилгелерин жүзөгө ашырууга, жактыртууга көп көңүл бурулган.

тийгизген бул система бүгүнкү күнгө чейин кеңири колдонулуп келе жатат.

Албетте, ОшПИнин мындай ийгиликтерге ээ болушуна, пайдубалынын бекем түптөлүшүнө бир топ атуулдар жан үрөп эмгектенишкен. Тагыраак айтканда, Москвадагы ВКП(б) БКнын алдындагы жогорку партиялык мектептин бүтүрүүчүсү, ОшПИнин биринчи директору Р. Табалдиев: физика-математика илимдеринин кандидаты, ОшПИнин 1953—1955-жылдардагы директору Ф.И. Половиков; 1955—1960-жылдардагы ОшПИнин ректору илимдердин кандидаты, доцент А. Өмүралиев; физика-математика илимдеринин кандидаты К. Шамгунов (туңгуч директордун биринчи орун басары); Ташкенттеги марксизм-ленинизм институнан билим алган философия окутуучусу Н. Камалов, зоология кафедрасынын башчысы, доцент Г. Я. Свет

Алгалоодогу а

(ОМПИ–1971–80-жыл

М. Ботбаева жетектеп, институттун өнүгүүсүнө албан салымын кошкон.

Ар бир жогорку, орто окуу жай пайда болгон күндөн тартып өнүгүүнүн агымынан артта калбоо үчүн тынымсыз алга карай умтулуп турууга аргасыз болот эмеспи. Айрыкча жарым кылымдык тарыхый таржымалы бар ОшМУдай окуу жай үчүн артка чегинүү, же өнүкпөй коюу жат көрүнүш—алгалоодон башка жолу жок болгон.

1970—76-жылдардын аралыгында ОМПИнин 5 факультети (физика-математика, биология, музыка-педагогика, филология, чет тилдер) 9 түрдүү адистиктеги мугалим

ЭЧЕНДЕРДИН БЕК КЕ

ЭЛ АЛДЫНДА ЭСЕП

Еектемир МУРЗУБРАИМОВ академик, К

1959—1960-окуу жылында институттун алдында уюшулган абитуриенттерди даярдоо курсуна облустун шаарларынан жана райондорунан 123 арыз түшүп, анын элүү жетиси угуучулукка кабыл алынган. Абитуриенттердин ЖОЖдорго тапшыруусуна оң таасирин

лецкий, орус тили жана адабияты кафедрасынын доценти Д. Турсунова сыяктуу инсандардын ысымдарын сыймыктануу менен атоого татыктуу.

Жалпылап айтканда, бул мезгилди ОшПИнин калыптанып бүтүүчү этабы катары мүнөздөөгө болот.

дерди даярдаган. 1970-жылдын башында күндүзгү бөлүмдө 2008 студент болсо, бул сан 1974-жылы 2638 студентке, 1977-жылы 3877 студентке өскөн. Ушул жылдарда, айрыкча 1975-жылда студенттердин санынын өсүшүнө байланыштуу жалпы аянты 1064 кв. метрди түзгөн жаңы имарат чет тилдер факультетине берилген.

Ак кызмат—өнүгүүгө өбөлгө

күлөрдү санап өтүү артыкбаш бол бос: Аруулукка тынымсыз умтул ган эрудициясы бай улан-кыздар дын терең билим алуусуна Адам, Дүйнө, Аалам Табият таануусуна жана төгөрөгү топ келишкен Инсан катары калыптануусуна толук кан duy шарт, мүмкүнчүлүктөрдү жара тып бергендиги үчүн университет ыйык! ОшМУ 25 миңден ашык жаштардын беш жылдык өмүрүн жаз мезгилиндей романтикалуу, ырахаттуу өтүүсүнө себеп болгон дугу үчүн ыйык! Элүү жылдан бе ри эл чарбасына 50 миңден ашуун мыкты кадрларды даярдап чыккан дыгы үчүн ОшМУ ыйык! Өлкөбүз дүн саясый, социалдык-экономика лык жана маданий турмушундагы олуттуу окуяларга, тоңкөрүш жа- саган жаңы коомдук формация- нын шылтоосундагы маанилүү кыр далдарга салмактуу салымын ко- «тирүү» бойдон калууга акысы бар элүү жыл аралыгындагы опуртал дуу болумуштарды даңазалаган жана мындан да маанилүүсү Ата-Журт алдында отчет берүүнү ниет теген ОшМУнун «50 жылдык» юби лейин белгилөө демилгеси бир үүч жамааттын купуя каалоосун канааттандырууну максаттабайт, тескерисинче, Кыргызстандагы мыңдеген интеллигенциянын —бө тенче Түштүктүн маданиятын, эко номикасын жана социалдык абалын жакшыртууга, андан ары өркүндө түүгө үзүрлүү үлүшүн, барандуу салымын кошуп жаткан асылзат адистердин көп жылдан бери көк сөп келген көкүрөк күдөрүн турмушка ашырууну көздөйт. (!) Ал күдөр—туулган күнүн белгилөө гө кам урган «эселек өспүрүмдүн» ырахатка балкыган көз ирмемдик образы менен үндөш...

Пайдубалдын түптөлүшү, парз-милдеттин жүктөлүшү

(ОшПИ ~1951-60-жылдардын алкагында)

Согуш жылдарынан соңку мез гилдерде Советтер Союзунун кура мындагы бардык өлкөлөр түш та раптан кризиске батып оор апааттуу окуяларга кабылган. Талкаланган чарбаны калыбына келтирүү үчүн жаңы көз караштагы жаш адистер ди даярдоо зарылдыгы пайда бол гон. Мындай турмуштук муктаж дыкты Кыргызстандын түштүгүндө гү Ош жана Жалал-Абад мугалим дер институттары талапка ылайык туу канааттандыра алган эмес. Ошондуктан, СССР Министрлер Советинин 1951-жылдын 24-майын дагы токтомуна, Кыргызстан КП БКнын жана Кыргыз ССР Министрлер Советинин 1951-жылдын 26-июнундагы № 511—193-1, СССРдин билим берүү министрли гинин 6-июль 1951-жылдагы Кыргыз ССРинин эл агартуу министр лигинин 18-июль 1951-жылдагы № 188-буйругуна ылайык эки жыл дык мугалимдер институту Ош мамлекеттик педагогикалык инсти туту катары республикабыздын түш түгүндө биринчи жогорку окуу жа йы болуп түзүлгөн.

Бүлүнгөн чарбаны кайра түзө түү мезгилиндеги оор шарттарга карабастан, пединститутка өкмөт тарабынан керектүү жардамдар көр сөтүлүп турган. Окуу жайдын материалдык-техникалык базасын жана китепкана фондун кеңейтүү иш терине 1 млн. сомдук каражат бө лүнгөн. Натыйжада, ОшПИ Фрунзе көчөсүндөгү (азыркы Кыргызстан) жайгашкан окуу корпусуна ээ болгон.

Алгачкы жылдарда институт экинчи категорияда болгондуктан окуу мөөнөтү төрт жылга созулган. Анын 5 факультетинде (тил жана адабият, физика-математика, биология, чет тилдер, дене тарбия жана спорт) 425 студент билим алган. Алардын ичинен 175и мурдагы эки жылдык мугалимдер институтунун II курстун студенттери, он бири Улуу Ата Мекендик согуштун катышуучулары болгон. Ошол эле мезгилде студенттердин илимий коомчулугу (СНО) уюштурулуп, алгач анын 17 мүчөсү болгон. Биринчи окуу жылында окутуучулардын саны 45ке жетип, 13 кафедра, 7 доцент, 5 илимдин кандидаты, 21 ага окутуучу эмгектенишкен.

1955-жылы ОМПИнин алгачкы 164 бүтүрүүчү окууну аяктаган. Мындай саамалык республикабыз дын агартуу тармагында сенсация

Ак кызмат—өнүгүүгө өбөлгө

(ОМПИ~1961~70-жылдардын алкагында)

1960—1961-окуу жылында илимий иштер боюнча 44 тема каралып, анын жыйырма бири бүтүрүлгөн. 197 окутуучунун 22си илимий даражага ээ болуп, 20 окутуучу илимий жана методикалык командировкаларда болушкан. 1960—1965-окуу жылдарынын аралыгында жалпысынан 7 адам кандидаттык диссертацияларын коргоп, 10чакты окутуучулар кандидаттык жана докторлук диссертацияларын коргоого даярдык көрүшкөн.

Түштүк Кыргызстандагы билим берүү тармагына зарыл адистерди даярдоонун муктаждыгы студенттердин контингентинин өсүшүнө, факультеттерин; кафедралардын көбөйүшүнө алып келген. 1964—1965-окуу жылында кафедранын эсеби 25ке көбөйүп, адистиктин түрү 18ди чапчыган. 1967-жылы КПССтин тарыхына байланыштуу 2 докторлук диссертация (А. З. Куликова, С.О. Токтогонов) коргоого көрсөтүлүп, 10 адам кандидаттык диссертациясын коргогон. Ал эми 1968-жылы ОшПИде 272 окутуучу иштеп, алардын 184ү илимий багытта эмгектенген жана алдыңкы окуу жайлардын аспирантураларына 14 адам жиберилген.

Институттагы дагы бир негизги уюмдарынын бири болуп профком эсептелген. Ал уюмдун мүчөсү институттун администрация-техникалык кызматкерлерин кошкондо 60-жылдары 1472 адамды түзгөн. Профкомдун мүчөлөрү жылдан жылга көбөйүп турган.

Институтта аялдар кеңешинин орду өзгөчө болгон. Ал уюм өзүнүн ишмердүүлүгүнө карай бир канча топторго бөлүнгөн. 1962-жылы аялдар кеңешинин 33 мүчөсү болуп аны 11и окутуучу-эжекелер, калган 22си студенткалар болушкан.

1964-жылы институтта 50 адамдан турган театралдык студия уюшулуп Ч. Айтматовдун «Жамийла», Б. Жайнаковдун «Айша», Н.В. Гоголдун «Ревизор» аттуу чыгармаларын сахнага ийгиликтүү алып чыгышкан.

1965-жылы институт 3 окуу корпусуна жана 87 группага ыңгайлаштырылган 83 аудиторияга, күндүзгү бөлүмдүн студенттеринин 47% жашаган 400 орундуу жатаканага ээ болгон.

1960—1965-жылдары ОшПИнин ректорлук кызматын Б. Ешмамбетов өтөгөн. Анын ак кызматына таазим эткен бүгүнкү жамаат Окумуштуулар Кеңешинин өз чечими менен ага «ОшМУнун ардактуу профессору» наамын ыйгарышты. Ал эми 1966—1967-жылдары болсо физика-математика илимдеринин кандидаты Т. Айтмырзаев ОшПИнин ректору болуп эмгектенген. Ошондой эле 1967-жылдан 1973-жылга дейре окуу жайды биология илимдеринин кандидаты, доцент

трди түзгөн жаңы имарат чет тилдер факультетине берилген. Окуу корпустардын саны 5ке жеткен. Ар бир факультет аудиториялык фонд, методикалык кабинет жана атайын класстар ТСО менен камсыз кылынган. 1970—80-жылдарда ОМПИде 102 аудитория, 9 лекциялык зал, 7 ТСО кабинети, 24 лаборатория 2 музей, 12 атайын кабинет, 5 мастерской, 3 окуу залы 3 ашкана, 4 буфет жана 1736 орундуу жатакана болгон. 1978-жылдын 1-сентябрында институтта 7 факультет жана 35 кафедра болуп, анда 13 адистик боюнча келечек кесип ээлери билим алган.

Жетимишинчи жылдардын аягында институттун 7 факультетинде 355 окутуучу эмгектенип, алардын экөө профессор, 93ү доцент жана илимдин кандидаттары, 26сы катардагы окутуучу болгон.

ОшМУдагы окутуучулардын жана студенттердин өсүү динамикасы
Ø Кичине шкала — окутуучулар
Ø бийик шкала студенттер

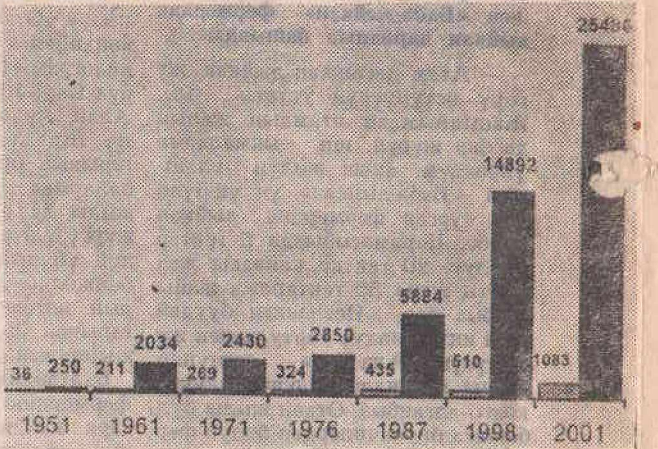

ОшМУдагы компьютердик парктын өсүү динамикасы

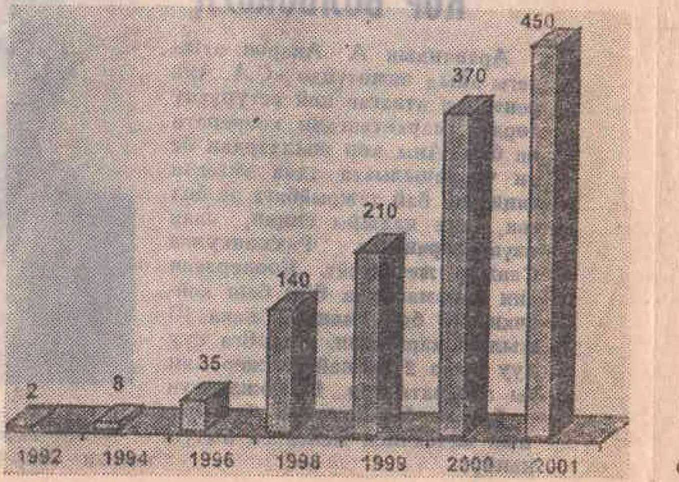

…к университетине 50 жыл

…асыл кадамдар

(…лдардын алкагында)

1978-жылы 30-августта Кыргыз ССР Министрлер Советинин билим берүү министрлигинин № 471-буйругу менен ОшПИге биринчи категория берилип, окутуучулук, профессордук курамдын саны 395ке жеткен. Алардын ичинен илимдин 1 доктору, 96 кандидаты болгон.

1970—80-жылдардын аралыгында аспирантурада 94 аспирант окуп, институттун башка борбордук ЖОЖдор менен илимий байланыштары өскөн. 1980-жылга чейин институттун илимий иштери 54 теманы өз ичине камтыган. Маселен, СССР Илимдер Академиясын координациялык планында 3 тема, ал эми Кыргыз ССРинин Илимдер

социологиялык изилдөөлөр, конференциялар, агитациялык иштер жүргүзүлгөн. Илимий иштердин өнүгүшүнүн бир багыты катары илимий эмгектерди басып чыгаруу жогорулаган. 1970-жылы болгону 98 эмгек чыгарылса, 1974-жылы 53 илимий иш, 1 чоң монография жана китептер жарык көргөн. 1970-жылдардын экинчи жарымында 8 монография, 4 жыйнак, 8 брошюра жана методикалык колдонмо, 350 илимий макала жана илимий-изилдөөлөрдүн ачылыштары жарыяланган. 1970-жылдардын ортосунда коллективдүү авторлордун «Люминесценция» багытында илимий- изилдөөлөрү ийгиликтүү жүргүзүлүп, ага Заитов Ф.Н. жетекчилик кылган.

Жогоруда белгиленгендей 1967—1973-жылдары ОшПИнин ректорлук кызматын М. Ботбаева аткарган. Институттун материалдык-техникалык базасынын чыңдалышына

эл аралык бийик даражалуу уюмдардын толук, тең укуктуу мүчөлүгүнө кабыл алынды. Дагы бир чеке жылытарлык жышаан: кыргыз элинин тарыхына арналган, басып өткөн жолду туш тараптан өтө терең иликтеген илимий макалалар, атайын эмгектер, окуу куралдар, хрестоматиялар, справочниктер пайда болду.

Өткөн он жылдыктагы мындай кардиналдуу өзгөрүүлөр, маанилүү окуялар, албетте, өлкөнүн туңгуч ажосу урматтуу Аскар Акаевдин ысымы менен тыгыз байланышта. Коомдук кызыкчылыктарды балансировкалоо, атуулдук ынтымак жана улуттар аралык тынчтык өңдүү баа жеткис жыргалчылыктарды күнөстүү Кыргызстанда орнотуу Президентибиздин көрөгөч гумандуу саясатынын натыйжасы эмей эмине.

Ошентип, улуу урматтуу А. Акаев демократиялык -укуктук мамле

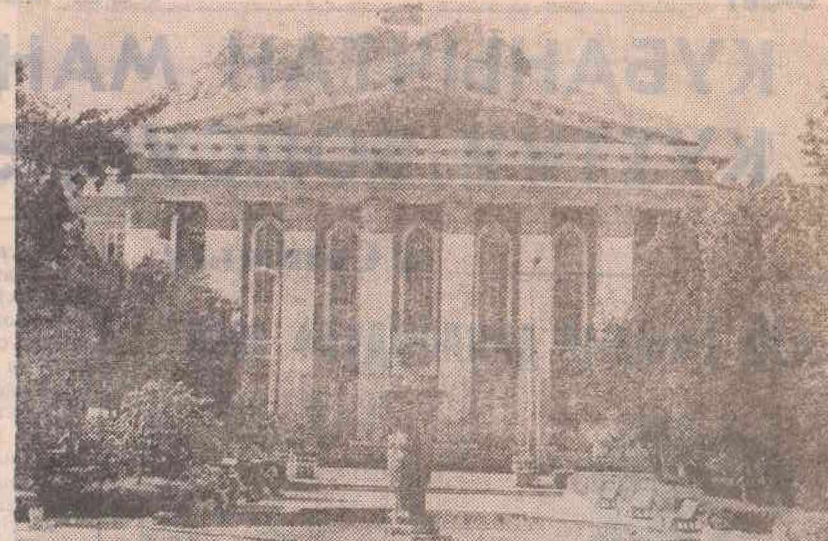

…өтөрүп зор жүгүн, …п берчү күн бүгүн

2001—жыл

тарых илимдеринин кандидаты Б. Ж. Бешимов жетектеп, ОшМУнун алга өсүүсүнө жана жогорку билим берүүнүн дүйнөлүк стандартта комплекстүү өнүгүүсүндө бир топ жумуштарды жүзөгө ашырды.

Ал эми соңку үч жылдан бери университет өтө тез ылдамдык менен прогресстин туу чокусуна карай багыт алып, Кыргызстандагы эң белдүү, престиждүү жогорку окуу жайга айланды. ОшМУда даярдалуучу адистиктин түрү элүү тогузга жетти. Алыскы чет өлкөнүн 450 студенти өлкөдөгү ЖОЖдордун арасынан ОшМУнун потенциалын бийик көтөрүп, бизде билим алып жатышат. Ошол эле учурда жыл сайын ОшМУнун 300гө жакын жаш аспиранттары жана студенттери алыскы чет өлкөлөрдө, өнүккөн мамлекеттерде болуп, билим алып, стажировкалардан өтүп келип жатышат.

Университетте Кыргыз Республикасынын Улуттук Илимдер Академиясынын 1 академиги, 1 мүчө-корреспонденти, Кыргыз Республикасынын Инженердик Академиясынын 4 мүчөсү, 38 илимдин докто

публикалык олимпиядаларда алдыңкы орундарды үзгүлтүксүз ээлеп, өзгөчө, спорттук мелдештерде «Ала-Тоо жазы» фестивалдарында ыр-бийге шыктуу, балбан билек жаштарыбыз өз өнөрлөрү менен көпчүлүктү таң калтырып, ыраазы кылган. Алексей Ким аттуу азаматыбыз бүтүндөй Кыргызстандын желегин эл аралык аренада бийик көкөлөтүп, бокс боюнча көптөгөн мелдештерде намыска бекем жараган.

Элдик драмалык театр кайрадан жанданып, белгилүү драматург М. Байжиевдин «Он экй күн» аттуу драмасы сахналаштырылып, Оштогу кыргыз драма театрында Бишкек шаарындагы улуттук кыргыз драма театрында жана филармонияда («ОшМУнун жумалыгында») «ОшМУнун оройон талантарынын» чоң программадагы концерти менен жалпы шаардык, борбордук интеллегенцияга тартууланды.

Окуудагы ийгиликтери үчүн эки студентибиз Президенттик «Үмүт» стипендиясын, 20 студентибиз областтык администрация-

Кыргыз эл депутаты, ОшМУнун ректору

Академиясынын, Кыргыз НИИПдин координациясында 23 теманын үстүндө иштешкен. 1970-жылы НИРге 134 окутуучу катышса, 1974-жылы алардын саны 230га жеткен.

Институттун окумуштууларынын жардамы менен илимий жана

жана өнүгүшүнө ал өзүнүн олуттуу салымын кошкон.

1973—1977-жылдары ОшПИнин ректору болуп Р. Кулуев иштеген. Ал жетекчилик кылган учурда институтта окуу-тарбиялык, илимий-изилдөө иштеринде алгылыктуу ийгиликтер көз жарган.

Илимдин изги жолунда

кетти, базар экономикасына таянган ачык коомду куруу максатында адам ресурсун туура пайдаланууну, интеллектуалдык патенциалды өнүктүрүүнү оң көрүп, «XXI кылымдын кадрлары», «Билим» программаларын иштеп чыгып, негизги преоритеттүү багыт катары билим берүү системасын тандап алды. Өлкөбүздөгү жогорку жана ор

Илимдин изги жолунда

(ОМПИ~1981~90-жылдардын алкагында)

Институтта 1980-жылдардын башында илимий-изилдөө иштерин де мурда болуп көрбөгөндөй чоң ийгиликтер пайда болгон. 1981-жылы М.С. Осипов экономика илимдеринин доктору илимий даражасын ийгиликтүү жактаган. Ал эми ОМПИнин түйре[...]рүүчүлөрүнүн ичинен алгачкы[...]ан болуп 1984-жылы С. Каримов, Б. Мурзубраимов докторлук диссертацияларын коргошкон. Ошондой эле, докторлор менен катар ондогон илимдин кандидаттары пайда болгон. ОМПИнин окутуучулук-профессордук курамы нан 1981-жылы А. Топчуев, 1984-жылы М. Оморкулов «Кыргыз ССРинин маданиятына эмгек сиңирген ишмер» деген наам алышкан.

1980-жылдардын аягында институтта 13 адистик боюнча кадрлар даярдалган. Тарых, география, жалпы техникалык жана мектепке чейинки адистиктер 1985-жылдын сентябрь айында ачылган.

Сексенинчи жылдардын аягында пединститутта окутуучулук- профессордук курам 435 адамдан турган. Алардын төртөө илимдин доктору жана профессорлор, 136сы илимдердин кандидаттары, доценттер жана ага окутуучулар, ал эми 295и катардагы окутуучу болгон.

1977—1986-жылдары философия илимдеринин кандидаты, доцент С. Жумагулов ОМПИнин ректордук кызматын аркалаган. Ал институтту тогуз жыл (!) жетектеп турган мезгилинде окуу жайды бардык тараптан өркүндөтүп, жогорку баскычка көтөрүп, ОМПИнин тарыхында чоң тамгалар менен жазылып калууга татыктуу саамалыктарды жаратты. Биринчи кезекте, жамаат ичинде ынтымак ырашкерлик өкүм сүрүп, интернациондук сезим ыйык деңгээлде бааланган. Экинчиден, институттун окутуучулары, дилгир илимпоздору үчүн Москва, Ленинград жана Киев өңдүү кадыр-баркы бийик илимий борборлорго барып стажировкалардан өтүүгө, аспирантурадан окууга ыңгайлуу шарттар түзүлгөн.

Ал эми 1986—1991-жылдары Ош пединститутунун ректорлугуна доцент, философия илимдеринин кандидаты А. Анарбаев шайланып, институттун ар тараптан өсүп-өнүгүшүнө үлкөн үлүшүн кошту.

ОМПИнин 1981—1991-жылдардагы тарыхы сенектиктин катаал этабын жана өлкөнү түп-тамырынан бери жаңыланууга алып келген кайра куруу мезгилин, эгемендик доорун кучагына алган орчундуу окуялар менен тыгыз байланышта өнүккөн.

Соңку 10 жыл—жаңы «ырдын жарчысы»

(ОшМУ ~1991~2001-жылдардын алкагында)

Эркин Кыргызстандын түндүгүн бийик көтөрүп, өз алдынча мамлекет катары түтүн булата баштаганыбызга туп-туура 10 жыл толду. Доор, кылым, же эра өңдүү мезгил өлчөмдөрүнүн алдында 10 жыл дык мөөнөт түккө турбаган аралыктай сезилгени менен кыргыз элинин энчисиндеги Улуу Тарых барактарына өтө олуттуу окуялардын ташка тамга баскандай жазылган учуру болду.

Мамлекеттик өзгөчө белгилерибизди: баш мыйзамыбызды—Конституциябызды, желегибизди, гимнибизди, гербибизди жана акча бирдигибиз—сомубузду кабыл алдык. Президентибиздин түздөн түз демилгеси менен Кыргыздардын бүткүл дүйнөлүк курултайын, «Манас» эпосунун «1000», Ош шаарынын «3000» жылдык маарекелерин жогорку эстетикалык деңгээлде белгиледик. Ошондой эле республикабыз БУУнун, ОБСЕнин, Бүткүл Дүйнөлүк соода уюмунун, Кызматташ Шанхай бештигинин, Евразия, Бажы союздары сыяктуу

...ды. Өлкөбүздөгү жогорку жана орто окуу жайлардын сандык жана сапаттык деңгээлинин өсүшүнө кылдат маани бере баштады. Түбөлүгү түз саясаттын шарапаты менен Ош мамлекеттик педагогикалык институту Кыргыз Республикасынын Президентинин № 224—Указына ылайык 1992-жылдын 17-июнунда Ош мамлекеттик университети болуп кайрадан түзүлдү. Натыйжада, ОшМУ менчик атрибуттарын, гимнин, гербин жана желегин кабыл алды. Эл аралык билим берүүнүн Европалык Ассоциясынын мүчөлүгүнө өттү.

1996—97-окуу жылында 31 адистикке даярдоо боюнча студенттерди окутуу 4 жылдык, 5 жылдык, 6 жылдык окуу пландары менен жүргүзүлгөн.

Финансылык кыйынчылыктарга карабастан, ОшМУнун ондогон окумуштуулары ар жылы чет элдик илимий конференциянын ишине катышып, доклад жасашты.

1991—2001-жылдары университетте учурдун өктөм талабына ылайык жаңы факультеттер: 1991-жылы кыргыз филологиясы, 1992-жылы медицина, 1993-жылы теология, 1996-жылы бизнес жана менеджмент, юридика, 1997-жылы юридика сырттан окуу, 1999-жылы өзбек педагогика, 2000-жылы философия жана башкаруунун технологиясы, эл аралык билим берүүнү интеграциялоо факультеттери ачылды.

Окуу жайды 1992-жылдан 1998-жылдын 3-апрелине чейин доцент,

...нын 4 мүчөсү, 38 илимдин доктору жана профессорлор, 180ден ашык илимдин кандидаттары жана доценттер, 100дөн ашуун улук окутуучулар жана окутуучулар окуу жайдын 27 миңге жакын студенттерине сапаттуу билим берүүнүн үстүнөн талыкпастан эмгектенип жатышат.

ОшМУнун 5 институту 16 факультети, 75 кафедрасы, 17 ар түрдүү багыттагы борборлору,

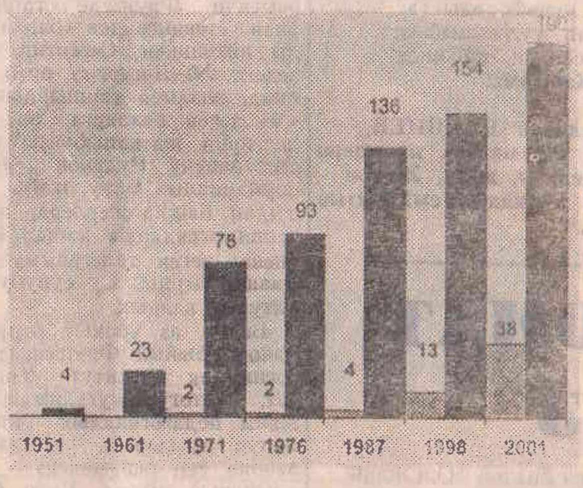

ОшМУдагы илимдин докторлорунун жана кандидаттарынын өсүү динамикасы

∅ кичине шкала докторлор

∅ бийик шкала кандидаттар

2300 орундуу 8 жатаканасы, 19 окуу корпусу, 7 спорттук комплекси, 1 млн. нускадан ашуун китеби бар китепканасы, 18 компьютердик бир мультимедиялык, 17 окуулук залы, «Үмүт» телестудиясы, «Нур» гезити 5 эстрадалык тобу, студенттердин элдик театры, соңку үлгүдөгү 465 компьютердик техникасы, профилакториясы, ботаникалык багы, Ошто эс алуу үйү, Ысык-Көлдө пансионаты отузга жакын түрдүү маркадагы автоуналар менен толукталган автопаркы бар.

Университеттин окутуучулук-профессордук жамаатынын социалдык абалын жакшыртуу максатында ОшМУнун бардык кызматкерлеринин маяналары ички резервдин эсебинен 100%дан 460%га чейин материалдык стимулдаштырылды. Студенттердин шаар чегинде ав тоунааларда каттоо проблемасын жеңилдетүү үчүн «МАН» «Мерседес Бенс», «Магирус», «Газель» маркасындагы автобустар сатылып алынып тиешелүү багыттар боюнча жүрүү каттамын башташты.

Биздин студенттер окууда, рес

тибиз областтык администрациянын «Ак бата» атындагы стипендиясын алышууда. Мындан тышкары кыргыз филологиясы, физика-математика, табият таануу жана география факультеттеринде белгилүү инсандардын атындагы стипендиялар да берилүүдө. Ошондой эле ОшМУнун 50 жылдык юбилейине карата ОшМУнун Окумуштуулар Кеңешинин 50 стипендианты бар.

1998-жылдын апрелинен баштап ОшМУда капиталдык курулуш-ремонт иштери кеңири жайылды. Фасад бөлүгүнө капиталдык ремонт жасалып, башкы корпустун территориясын жакшыртуу боюнча иштер жүргүзүлдү. Ошондой эле бардык окуу корпустар жана жатаканалар капиталдык ремонттон өтүп жана чатырлары жаңыланып, Студенттер, кызматчылар, мугалимдер үчүн атайын толук шарты бар сауналар ишке киргизилди. Катуу жана жумшак инвентарлар, мебелдер менен алмаштырылды.

ОшМУнун өнүгүүнүн даңгыр жолуна түшүп, бардык критерийлер боюнча алгалоонун айкын ыгын тандап алгандыгын төмөндөгү диаграммалардан көрүүгө болот. Окутуучуларынын (1-диаграмма), студенттердин (2-диаграмма), илимдин докторлору менен кандидаттарынын (3-диаграмма) жана компьютерик парктын (4-диаграмма) жыл санап өсүп, жаңы даражаларга бийиктеп олтургандыгы чагылдырылган диограммада даана далилденип турат.

Бүгүн ОшМУ элүү жашта! Эгемендүү Кыргызстандын 10 жылдык кутман курагына удаа келген сүйүктүү университетибиздин юбилейин жогорку мартабалуу деңгээлде, жаркын маанайда тосуп алалы. Анткени, бул майрам илим менен билимдин маданияттын, прогресстин, ири ачылыштардын, улуу жетишкендиктердин майрамы! Ырыскылуу Ош шаарындагы улуттар аралык достуктун, ынтымак ырашкерликтин, жаштыктын, сүйүүнүн майрамы! Асыл ой-максаттардын, аруу тилектердин, алга карай умтулуунун майрамы! Баштан өткөн ар бир мүнөткө баа берүүнүн, сарасеп салуунун, демек, Ата Журттун—өтмүш жана келечектин алдында Отчет берүүнүн майрамы!

Жалпыңыздарды майрамыңыздар менен куттуктайбыз!